

DE WET

In onze christelijke kerken zijn veel dogma's algemeen bekend geworden, zonder dat we precies weten op welke teksten zo'n dogma nu precies is gebaseerd.

Eén van de dogma's is, dat christenen niet meer onder de wet zijn en deze niet meer hoeven te houden.

Deze leerstelling is zelfs zo ingeburgerd, dat als je je voorzichtig afvraagt of het wel goed is dat de sabbat is afgeschaft, je ogenblikkelijk té horen krijgt: Wil jij weer onder de wet zijn? Dan lig je ook onder de vloek!

Maar afgezien van de vraag of het sabbatsgebod uitsluitend met de wet te maken heeft, kunnen we ons afvragen of het dogma over de wet inderdaad juist is.

Er zijn enkele bijbelgedeelten die ons hierover meer licht kunnen geven. Laten we beginnen bij Galaten 3.

GALATEN 3

Hier in Galaten 3 wordt duidelijk gemaakt waar de wet nu eigenlijk voor dient. God heeft door de wet bekend gemaakt wat Hij verstaat onder zonde. Daarom is er zonder wet geen overtreding.

Galaten 3:19

“Waartoe dient dan de wet? Om de overtredingen te doen blijken is zij erbij gevoegd”.
(Bij de beloften die God aan Abraham gaf).

Abraham werd op grond van zijn geloof in God gerechtvaardigd. En zo verkreeg hij de belofte dat hij een erfgenaam der wereld zou zijn.

Romeinen 4:13

“Want niet door de wet had Abraham of zijn nageslacht de belofte, dat hij een erfgenaam van de wereld zou zijn, maar door gerechtigheid des geloofs.”

Want (vs.20)

... “aan de beloften Gods heeft hij niet getwijfeld door ongelof, doch hij werd versterkt in zijn geloof en gaf Gode eer, in de volle zekerheid, dat Hij bij machte was hetgeen Hij beloofd had ook te volbrengen. Daarom werd het hem gerekend tot gerechtigheid.”

Nu zegt Paulus in Galaten 3:17

“de wet, die 430 jaar later is gekomen (dan de belofte) maakt het testament, waaraan door God tevoren rechtskracht verleend was, niet ongeldig, zodat zij de belofte haar kracht zou doen verliezen.”

De wet is er dus bijgekomen.

Galaten 3:19

“Om de overtredingen te doen blijken is zij erbij gevoegd, tótdat het zaad zou komen, waarop de belofte sloeg.”

Welk zaad?

Galalaten 3:16

“Nu werden aan Abraham de beloften gedaan en aan zijn zaad. Hij zegt niet: en aan zijn zaden, in het meervoud, maar in het enkelvoud: en aan uw zaad, dat wil zeggen: aan Christus.”

God heeft het zo gewild dat “tengevolge van het geloof in Jezus Christus de belofte het deel zou worden van hen, die geloven.” (Galaten 3:22)

Galaten 3:23

Maar “voordat dit geloof kwam, werden wij onder de wet in verzekerde bewaring gehouden met het oog op het geloof, dat geopenbaard zou worden.”

Die wet beperkte de mensen in hun bewegingsvrijheid, maar God deed dat met het oog op het geloof, dat nog zou komen.

Galalaten 3:24,25

“De wet is dus een tuchtmeester voor ons geweest tot Christus, opdat wij

uit geloof gerechtvaardigd zouden worden. Nu echter het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder de tuchtmeester."

Een tuchtmeester is een opvoeder, of zoals het Grieks zegt: een Pedagoog. De wet was dus een pedagoog -een opvoeder- totdat Christus kwam. Nu Christus gekomen is, en met Hem: het geloof, heeft de opvoeder geen gezag meer.

Een pedagoog (opvoedkundige) voedt kinderen op tot ze volwassen zijn. Hij geeft leefregels, en als de kinderen zich daar niet aan houden, volgt er straf. Die straf wordt niet gegeven omdat de pedagoog kwaad is, of omdat dat nu eenmaal van te voren was afgesproken, maar de pedagoog straft omdat hij wil dat het kind daardoor leert wat wel en niet goed is. Het gehoorzamen aan de leefregels is het doel van de opvoeding. Kinderen worden zo, niet alleen lichamelijk, maar vooral geestelijk volwassen. Als ze dan volwassen zijn, heeft de opvoeder geen dwingend gezag meer.

Zal die jonge volwassene dan de hem geleerde leefregels over boord gooien omdat er geen tuchtiging meer op volgt?
Is dit het wat de bijbel ons leert over de wet?

Christus heeft ons door het geloof (en wat daarmee samenhangt) een bepaalde vorm van volwassenheid gegeven. Wij zijn niet meer onder de tuchtmeester. Is daarmee gezegd dat de basisregels, die de tuchtmeester ons leerde, waardeloos zijn?

Een verstandige volwassene zal wat hij bij zijn vader leerde in de rest van zijn leven ook doen.
De bijbel leert ons dit ook.

Spreuken 4:2-4
"... ik geef u goede leer; verlaat mijn onderwijzing niet.
Want toen ik nog als zoon bij mijn vader was, teder en enig kind voor

het aangezicht van mijn moeder, onderwees hij mij en zeide tot mij: Laat uw hart mijn woorden vasthouden; onderhoud mijn geboden, opdat gij moogt leven."

Samenvattend komt het dus hier op neer: God gaf aan Abraham een belofte die met geloof te maken had. Die belofte werd waargemaakt met Jezus. In de tijd tussen Abraham en Jezus (op 430 jaar na) heeft God de mensen een tijd van opvoeding gegeven door de wet. Wie wilde, kon door die wet God leren kennen. Maar ook gaf Hij hen leefregels in die wet. Vanaf Jezus is de wet, als wet niet meer van kracht. Het dwingende van de wet -de straf, of vloek- is er af. Maar, zoals we hebben gezien wil dat nog niet zeggen, dat wat de wet (of zoals Paulus hem noemt: de opvoeder) zegt, afgedaan is. Het is heel verstandig voor een "zoon van God" om de basis-opvoedings-regels, de 10-geboden, te onderhouden.

DE TIEN GEBODEN

Waarom, in principe, alleen de tien geboden?
Omdat die de basis zijn van alle door God gegeven wetten. Ze zijn door Hemzelf geschreven.
De rest van de wetten en geboden hebben voornamelijk te maken met offeranden en ceremoniën. Deze waren slechts een schaduw van wat Christus heeft gedaan.

Hebreeën 10:1-14 (lezen)
Er wordt hier gesproken over de wet. Met name: de wet aangaande offers.
Deze wet, en alle daar aan verwante wetten, zijn een schaduw van de werkelijkheid.

Deze wetten zijn nu vervallen. Het houden daarvan heeft, voor iemand die uit geloof leeft, geen zin. Jezus heeft Zichzelf als offerlam gegeven, en heft met die daad, de vroegere offerwetten op.
Hebreeën 10:18

"Waar dan voor deze dingen (zonden) vergeving bestaat, is er geen zondoffer meer nodig."

Laten we nu eens kijken wat er op één van de eerste apostel-vergaderingen werd besproken aangaande de wet.

DE WET VANUIT HANDELINGEN 15

Handelingen 15:1-21 (lezen).

Toen Paulus in Antiochië was hoorde hij, dat sommige Joden de broeders leerden:

"Indien gij u niet laat besnijden naar het gebruik van Mozes, kunt gij niet behouden worden." (vs.1).

Paulus en Barnabas verzetten zich tegen deze gedachte en worden naar de apostelen gestuurd in Jeruzalem, om deze zaak te bespreken.

Ook in Jeruzalem waren er, uit de partij der Farizeeën, die gelovig geworden waren, die zeiden, dat de gelovigen moesten worden besneden en de wet van Mozes houden.

De apostelen en oudsten vergaderen dan om hierover na te denken.

Daarover rees veel verschil van mening. Dus niet alleen bij de ex-Farizeeën, maar ook bij de apostelen en oudsten.

Petrus neemt dan het woord.

Hij zegt dat God geen verschil maakt tussen Joden en heidenen, want Hij gaf aan beiden de Heilige Geest. Het hart van de niet-Joden werd gereinigd door het geloof.

"Door de genade van de Here Jezus geloven wij behouden te worden op dezelfde wijze als zij." (vs.11).

Waarom moeten we dan nog een juk op onze hals leggen wat we toch niet kunnen houden, Joden noch heidenen?

Over welk juk heeft Petrus het hier?

Heeft hij het alleen over de besnijdenis? Neen, want die was niet zo moeilijk te houden. Hij moet het gehad hebben over de wet van Mozes.

Na een kort intermezzo neemt Jacobus het woord.

vs.19 "... ik ben van oordeel, dat men hen, die zich uit de heidenen tot God

bekeren, niet verder moet lastig vallen, maar hun aanschrijven, dat zij zich hebben te onthouden van:

a. wat door de afgoden bezoedeld is, (H.L.W. dat ze niets mogen eten van wat aan de valse afgoden geofferd is.)

b. van hoererij (Leviticus 18:6-23 geeft nauwkeurig aan wat hiermee bedoeld wordt.)

c. van het verstikte van bloed." (Leviticus 17:10-16) (H.L.W. dat ze geen vlees mogen eten van dieren, die niet op normale wijze zijn geslacht; en dat ze geen bloed mogen eten of drinken.)

Er vallen hier twee dingen op:

1. Jacobus spreekt hier nadrukkelijk tot hen, die zich uit de heidenen tot God hebben bekeerd.
2. De geboden die hier door Jacobus worden opgesomd, zijn stuk voor stuk geboden die gegeven zijn náást de 10-geboden.

Uit heel hoofdstuk 15 blijkt, dat men vindt dat alle geboden, behalve de drie boven genoemde, niet meer van toepassing zijn sinds Jezus' dood.

Betekent dit dat de grondwet -de tien geboden- nu ook niet meer gehouden hoeven worden?

Uit het specifiek noemen van deze drie "bij geboden", volgt nog niet dat de 10-geboden nu ook niet meer gehouden hoeven te worden.

De 10 geboden zijn zo fundamenteel dat elke christen ze moet houden.

Dit heeft niets te maken met het "onder-de-wet-zijn". Christenen verwachten hun rechtvaardiging niet door de 10-geboden te houden, maar ze houden die (of althans zij zouden die moeten houden) omdat die 10-geboden de basis zijn van onze verhouding tot God en de mensen.

Jacobus, die hier in Handelingen zo duidelijk maakt welke bij-geboden er toch nog gehouden moeten worden, heeft in zijn brief ook nog iets gezegd over de wet.

Jacobus 2:9 H.L.W.

"Maar als de rijken bij jullie een streepje vóór hebben, overtreed je de wet van God; dan zondigen jullie."

Welke wet?

Uit vers 10 en 11 blijkt dat hij de wet van de 10-geboden bedoelt.

Dit is niet de wet waarnaar we geoordeeld zullen worden, want wij zullen geoordeeld worden naar de wet der vrijheid.

Of zoals H.L.W. het zegt in vs.12

"Weet je waarnaar je geoordeeld zult worden?

Of je doet wat Jezus van je verlangt."

Als de jongeling in Mattheus 19:18 aan Jezus vraagt welke geboden hij moet houden, noemt Jezus enkele van de 10-geboden op. Met het noemen van maar enkele van de 10-geboden bedoelt Jezus niet dat de rest niet gehouden moet worden, maar Hij geeft hiermee aan welke groep van geboden bedoeld wordt. Jezus zei tegen de jongeling, dat hij het leven kon ingaan door de geboden te houden.

Wij, christenen, kunnen gelukkig het leven ingaan door ons geloof in Jezus Christus en zijn volbrachte werk. Het houden van de 10-geboden geeft ons niet het eeuwige leven.

In Marcus 10:21 staat er dan nadat de jongeling gezegd had dat hij de 10-geboden in acht heeft genomen:

"En Jezus, hem aanziende, kreeg hem lief...."

Er zijn nog enkele teksten die besproken moeten worden om een goed inzicht te krijgen in de Nieuw-Testamentische kijk op de wet.

ROMEINEN

Paulus zegt in Romeinen 3 een paar duidelijke dingen over dit onderwerp. Romeinen 3:28

"Want wij zijn van oordeel, dat de mens door geloof gerechtvaardigd wordt, zonder werken der wet."

Dus of je nu de wet houdt of niet, je zal niet op die grond geoordeeld worden of je rechtvaardig bent voor God.

Het geloof in Jezus Christus en zijn volbrachte werk is de grondslag voor de rechtvaardiging.

Dan gaat Paulus verder in:

Romeinen 3:31

"Stellen wij dan door het geloof de wet buiten werking? Volstrekt niet; veeleer bevestigen wij de wet."

Hoe bevestigt Paulus door het geloof de wet?

In Romeinen 7:7b zegt hij:

"ik zou de zonde niet hebben leren kennen, tenzij door de wet...."

(8b) Want zonder wet is de zonde dood.

(11) de zonde heeft uitgaande van het gebod, mij misleid en door middel daarvan gedood."

(6:23a) "Want het loon, dat de zonde geeft, is de dood."

Door middel van de wet heeft God de mensen willen laten zien wat zonde is en wat de straf op de zonde is: de dood.

God heeft in grote verdraagzaamheid de zonde laten doorgaan om te laten zien hoe rechtvaardig Hij is.

(3:23) "Want allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods."

(3:21) "Thans is echter buiten de wet om gerechtigheid Gods openbaar geworden ..."

en wel ...door het geloof in Jezus Christus."

(3:25) "Hem heeft God voorgesteld als zoenmiddel door het geloof, in zijn bloed."

De wet maakt dus duidelijk wat zonde is. Zonder wet was er geen wettige aanduiding en daarmee veroordeling, van wat God als zonde ziet.

Wilde God de mensen dus duidelijk maken hoe ernstig zij zondigen, dan moest de

mens een wettige grond hebben waaraan de mens kan zien wat zonde is. Deze wettige basis (de wet) laat ook zien hoezeer de mens verlossing nodig heeft. Het aanvaarden van het offer wat Jezus voor ons bracht, m.a.w. het geloof in Jezus, bevestigt de waarde van de wet. Dus zonder wet geen veroordeling, maar zonder Jezus geen genade.

Voor ieder die gelooft in het werk van Jezus en dat aanvaard als voor hem/haar verricht, is het zo, dat Jezus het einde van de wet is. Door met Hem te sterven, in de doop, zijn wij ook rechtens vrij van de veroordeling van de wet.

Romeinen 7:6

"thans zijn wij van de wet ontslagen, dood voor haar, die ons gevangen hield, zodat wij dienen in de nieuwe staat des Geestes en niet in de oude staat der letter."

Betekent het nu, dat wij, nu wij van de wet ontslagen zijn, maar kunnen doen wat we willen? Kunnen we nu gewoon doen wat de wet verbiedt?

Romeinen 6:15

"wat dan? Zullen wij zondigen, omdat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn? Volstrekt niet!"

Hoe kunnen wij dan onderscheiden wat zonde is?

God heeft iets bijzonders gedaan: met ons verstand en met ons hart.

Hebreeën 8:10

Hij zegt: "Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen, en Ik zal die in hun harten schrijven."

Het is dus zo, dat God ons zijn wil in ons verstand en in ons hart duidelijk maakt. Hij laat ons door zijn Geest, die in ons is, precies weten wat Hij vindt dat goed of verkeerd is. Als wij nu de aangehaalde tekst in zijn verband lezen, zien we, dat wat God hier

beloofd heeft een ideaal situatie is die zal komen als Jezus terugkomt. En die belofte is dan in principe alleen voor het volk Israël.

De belofte, aangehaald in Hebreeën 8:10, is voor de gemeente slechts ten dele. Het is meer een soort voorvervulling. (In onze studie over de verhouding Israël-gemeente zijn we hier al dieper op ingegaan.) Op grond van het vorenstaande én op grond van de praktijk blijft de vraag:

Hoe kunnen we onderscheiden wat zonde is?

We zagen dat God ons in ons hart en in ons verstand laat zien wat zonde is.

Maar als we niet in de juiste gemeenschap leven met de Heer, en hoe snel gebeurt dat niet, dan kunnen we de stem in ons hart niet horen.

God weet dat dit kan gebeuren en heeft daarom zijn wil, zoals die in de wet is vastgelegd, niet weggedaan.

Wat ons hart, of verstand ook zegt aangaande Gods wil, het kan en mag nooit in tegenspraak zijn met Gods grondwet, de 10-geboden.

Hier komen we bij de vraag:

Gelden deze 10-geboden dan nog wel voor ons?

Eén van de 10-geboden is:

"Eer uw vader en uw moeder." (Exodus 20:12)

Paulus haalt dit gebod letterlijk aan en ook de belofte die daarbij genoemd is:

"opdat het u welga en gij lang leeft op aarde." (Efeze 6:2)

Als dit gebod niet van kracht is voor de christenen, zou Paulus het niet aanhalen, en zeker niet in deze vorm.

Romeinen 13:8-10 (lezen)

Ook hier weer een aantal van de 10-geboden die blijvend gelden.

Over deze 10-geboden heeft Jezus het in ieder geval als Hij zegt in Mattheus 5:18,19 "Ik zeg u: Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één

tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied.

Wie dan één van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het koninkrijk der hemelen; doch wie ze doet en leert zal groot heten in het koninkrijk der hemelen."

Samenvattend hebben we gezien:

- ... dat de wet geen veroordelingskracht meer heeft voor ons (christenen).
- ... dat de wet niet meer gehouden behoeft te worden betreft de verschillende offers, daar Jezus al die offers heeft vervangen door voor ons een offer te worden.
- ... dat ons opgelegd wordt enkele punten van de wet nog wel te houden. (Handelingen 15)
- ... dat de basis van de wet: de 10-geboden ook voor ons nog gelden en dus gehouden dienen te worden. Alle tien.

De samenvatting van de geboden vinden we in Mattheus 22:36-40

"Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod.

Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten."

Deze geboden, die laten zien hoe wij moeten liefhebben, zijn in feite ook een weerspiegeling van Gods karakter.

1 Johannes 4:16

"En wij hebben de liefde onderkend en geloofd, die God jegens ons heeft. God is liefde, en wie in die liefde blijft, blijft in God en God blijft in hem."

Als wij zijn geboden bewaren, die samen te vatten zijn in één woord: LIEFHEBBEN, dan blijven wij in zijn liefde en God in ons.

De eerste vier geboden tonen ons hoe we God moeten liefhebben.

De laatste zes laten zien hoe we de mens, onze naaste, lief moeten hebben.